

هدیه های آسمانی

فرهیختگان (۱)

فاطمه پازکی

صدای اذان که بلند می‌شد، رسول خدا از جا برمی‌خاست. مسواک می‌زد و بهترین لباس خود را می‌پوشید. سپس موهای خود را شانه می‌زد و با ظاهری آراسته به سوی مسجد می‌رفت. ایشان می‌فرمود: خداوند کسی را که برای گفت‌وگو با او، خود را آراسته و خوشبو کند، دوست دارد.

***

وقتی می‌خواهیم با خدا گفت‌وگو کنیم، باید پاک و آراسته باشیم؛ زیرا خداوند پاکیزگی را دوست دارد و به ما فرمان داده است پیش از نماز، وضو بگیریم و نماز را با بدن و لباس پاک شروع کنیم. اگر بدن یا لباس ما به چیزهای نجس مانند خون و ادرار آلوده باشد،

۱- در سال‌های بعد، با چیزهای نجس بیشتر آشنا خواهیم شد. مثلاً سگ نیز نجس است، اگر با دست خیس به آن دست بزنیم یا آب دهان آن روی لباسمان باشد، باید برای نماز، دست و لباسمان را بشوییم.

استفاده از دستمال کافی نیست و باید آن را با آب بشوییم.

***

ما مسلمانان هر روز، پنج نوبت نماز می‌خوانیم: نمازهای .....،
.....، ..... و .....

سال گذشته با چگونگی خواندن یک نماز دو رکعتی آشنا شدید!
برای خواندن نمازهای سه رکعتی و چهار رکعتی، پس از خواندن تشهد در
رکعت دوم، برمی‌خیزیم و این ذکر را سه مرتبه تکرار می‌کنیم:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ»^۲

آن‌گاه همانند رکعت اول و دوم، به رکوع و سجده^۳ می‌رویم.
در رکعت آخر نماز، پس از دو سجده می‌نشینیم و تشهد و سلام را
می‌خوانیم.

حالا می‌توانیم نمازهای سه رکعتی و چهار رکعتی را به درستی بخوانیم.

۱- پیش از ادامه‌ی درس، یک نماز دو رکعتی را در کلاس تمرین کنید.

۲- به این ذکر تسبیحات اربعه گفته می‌شود.

۳- همکار گرامی! در این قسمت لطفاً توجه دانش‌آموزان را به این نکته جلب نمایید:

در هنگام سجده، علاوه بر پیشانی که روی مهر قرار می‌گیرد، شش عضو بدن باید کاملاً روی زمین قرار گیرند: کف دو دست، زانوها و شست پاها.

ببین و بگو

هر صدا، نشانه‌ی چیست؟

اگر کسی که خیلی او را دوست دارید، شما را صدا بزند، چه می‌کنید؟
وقتی صدای زیبای اذان را می‌شنویم، ...

دوست دارم

نماز را در اوّل وقت بخوانم. زیرا ...

پیندیشیم

امام حسین علیه السلام می فرماید:
من نماز را خیلی دوست دارم.

امام حسین علیه السلام، آن قدر نماز را دوست داشت که حتی در ظهرِ روز عاشورا... .

گفت و گو کنیم

به نظر شما چرا باید در نماز پاکیزه باشیم؟

تمرین کنیم

به خواندن نماز چهاررکعتی توسط آموزگار خود دقت کنید.
هم، خواندن یک نماز چهاررکعتی را در کلاس یا نمازخانه
پن کنیم.

63 / 128

مثلِ آب

دوست دارم خوب باشم

صاف و ساده مثلِ آب

مثل خورشیدی که دارد

نور گرم آفتاب

دوست دارم چشم‌هایم

چشمه‌ای زیبا شود

دوست دارم رود باشم

تا دلم دریا شود

دوست دارم پاک باشم

بهتر از گل‌های ناز

صورت‌م شب‌نم بگیرد

صبح‌ها وقت نماز

دوست دارم دوست باشم

با خدای مهربان

دست‌هایم را بگیرم

رو به سوی آسمان

ناصر کشاورز

امشب در تهیه‌ی غذا به مادرم کمک کردم و سفره را پهن کردم.
بعد از شام، مادر رو به من می‌کند و می‌گوید: «سحر! می‌دانی فردا چه
روزی است؟»

کمی فکر می‌کنم و می‌گویم: فردا روز اوّل ماه رمضان است.

- اما برای تو یک روز دیگر هم هست.

- چه روزی؟

- روز تولدت. نه سال پیش، تو در چنین شبی، هنگام سحر به دنیا آمدی و نامت را سحر گذاشتیم.

در این هنگام، مادر هدیه‌ای به دستم می‌دهد و می‌گوید:
«یک سجّاده‌ی زیبا برایت خریده‌ام تا از این به بعد نمازهایت را روی آن بخوانی.

یک سجّاده هم برای برادرت سعید گرفته‌ام تا او هم کم‌کم نماز خواندن را تمرین کند.»

پدر می‌گوید: «دخترم، در چه ماه خوبی به دنیا آمده‌ای؛ ماه مهمانی خدا!»

سعید با خوش‌حالی سجّاده‌اش را باز می‌کند و از پدر می‌پرسد: «ماه رمضان چه فرقی با ماه‌های دیگر دارد؟»

پدر می‌گوید: «در این ماه، مردم بیشتر از ماه‌های دیگر عبادت می‌کنند، در مسجد جمع می‌شوند و با خواندن نماز و قرآن با خدا سخن می‌گویند؛ درست مثل یک مهمانی بزرگ!

بعضی شب‌ها هم مردم تا سحر بیدار می‌مانند و دعا می‌کنند.»
مادر ادامه می‌دهد: «در این ماه، روزه‌داران بیشتر به فکر نیازمندان هستند و برای آن‌ها غذا و لباس تهیه می‌کنند. در مساجد و خانه‌ها، سفره‌های افطار پهن می‌شود و مردم با صمیمیت و مهربانی از یکدیگر پذیرایی می‌کنند.»

سعید می‌گوید: «من هم دوست دارم مثل سحر فردا روزه بگیرم!»
پدر دستی بر سر او می‌کشد و می‌گوید: «روزه برای تو واجب نیست، ولی اگر دوست داری، می‌توانی بعضی روزها را روزه بگیری.»

مادر می‌گوید: «حالا زودتر بخوابید تا بتوانید برای خوردن سحری بیدار شوید.»

بدانیم

ماه رمضان، ماه بزرگ خداست و خداوند در این ماه پاداش‌های فراوانی به بندگانش می‌دهد. ماهی که همه‌ی مسلمانان برای انجام فرمان خدا روزه می‌گیرند. پیش از اذان صبح از خواب برمی‌خیزند، سحری می‌خورند و از اذان صبح تا اذان مغرب از خوردن و آشامیدن دوری می‌کنند.

البته خدای مهربان به بیماران و کسانی که توانایی روزه گرفتن در ماه رمضان را ندارند، اجازه داده است تا ماه رمضان سال بعد، هر زمان که توانستند روزه بگیرند.

کامل کنید

با شنیدن نام ماه رمضان به یاد چه چیزهایی می‌افتی؟
آن‌ها را در جاهای خالی یادداشت کن و برای هر یک جمله‌ای بنویس.

.....

.....

.....

دوست دارم

..... معانی خدا، 68 / 128

.....

کامل کنید.

سحر: من همراه پدر و مادرم هنگام سحر
بیدار شدم و سحری خوردم.
شب قدر: ثواب عبادت در شب قدر
از سایر شب های ماه رمضان بیشتر است.
امام علی (ع): ما در شب شهادت امام (ع)
و شب قدر در مسجد بودیم.

دوست دارم

در ماه مهمانی خدا، بتوانم روزه بگیرم
و عبادت خداوند را بجا بیاورم
و از خدا توفیق بندگی اش را بخواهم.

پیندیشیم

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
ای مؤمنان، روزه گرفتن بر شما واجب شد.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۸۳

این عبارت قرآنی را با دقت بخوانید و درباره‌ی فایده‌های روزه گرفتن با یکدیگر گفت‌وگو کنید.

بگرد و پیدا کن

نیازمندان

• ثواب عبادت در آن شب، از سایر شب‌های ماه رمضان بیشتر است.

بیماران

• روزه‌داران به فکر آن‌ها هستند.

سنّ تکلیف

• در این ماه، خدا بیشتر از ماه‌های دیگر به بندگانش پاداش می‌دهد.

ماه رمضان

• از اذان صبح تا اذان مغرب چیزی نمی‌خورند.

شب قدر

• تا رمضان سال بعد فرصت دارند روزه‌های خود را بگیرند.

روزه‌داران

• سال، روزه‌های خود را به صورت 69 / 128 نام می‌گیرد.

بیندیشیم.

- ۱- تمرین صبر و استقامت.
- ۲- سلامتی بدن و تنظیم آن مثلا به سیستم گوارش و معده استراحت می دهیم.
- ۳- از ما آدم بهتری می سازد و می فهمیم که هدف از زندگی فقط خوردن و خوابیدن نیست.

بگرد و پیدا کن.

ثواب عبادت در آن شب، از سایر شب های
ماه رمضان بیشتر است. **شب قدر**
روزه داران به فکر آن ها هستند **نیازمندان**
در این ماه، خدا بیشتر از ماه های دیگر
به بندگان پاداش می دهد.

بگرد و پیدا کن.

ماه رمضان

از اذان صبح تا اذان مغرب چیزی نمی خورند.

روزه داران

تا رمضان سال بعد فرصت دارند

روزه های خود را بگیرند **بیماران**

سحر از امسال، روزه های خود را به

صورت کامل می گیرد **سن تکلیف**

مدرسه‌ی رمضان

زنگ اوّل، سحری
شادی اوّل ماه
آسمان، ناز و قشنگ
چشم‌ها، غرق نگاه

زنگ دوم، روزه
درس زیبای ادب
دیدن و لب نزدن
از سحر تا سرِ شب

زنگ سوم، قرآن
باغ زیبای خدا
بوی گل، بوی بهار
لحظه لحظه، همه جا

زنگ چهارم، افطار
چای، نان، خرما، قند
سفره‌ها، شادی بخش
چهره‌ها، پُر لبخند

سیدمحمد مهاجرانی

گفت و گو کنیم

رضا هنوز به سنّ تکلیف نرسیده است، ولی دوست دارد مثل خواهرش روزه بگیرد. شما چه راهی را به او پیشنهاد می‌کنید؟

کامل کنید

حرف اوّل پاسخ‌های زیر را به هم بچسبان تا جمله را کامل کنی.

- ۱- نام دختر پیامبر اسلام است: .....
- ۲- گلی که نشانه‌ی شهیدان است: .....
- ۳- یک وعده‌ی غذایی که در ماه رمضان قبل از اذان صبح می‌خوریم: .....
- ۴- وقتی خورشید ..... می‌کند، وقت نماز صبح به پایان می‌رسد.
- ۵- پیامبری که در کودکی به چاه انداخته شد: .....
- ۶- ظهر جمعه در همه‌ی شهرها به صورت جماعت خوانده می‌شود: .....

امام خمینی (رحمة الله عليه):

«ما باید ..... را آزاد کنیم.»

انواده

71 / 128

..... را باطل می‌کند.

گفت و گو کنید.

من پیشنهاد می کنم که رضا روزه کله گنجشکی بگیرد،

یعنی سحرها را با خواهرش و خانواده سحری بخورد

و تا ظهر چیزی نخورد و هنگام ظهر نهار بخورد

و تا شب چیزی نخورد و هنگام اذان مغرب با

خواهرش و خانواده افطار کند.

۱- نام دختر پیامبر اسلام است: فاطمه (ص)

۲- گلی که نشانه‌ی شهیدان است: لاله

۳- یک وعده‌ی غذایی که در ماه رمضان

قبل از اذان صبح می‌خوریم: سحری

۴- وقتی خورشید طلوع می‌کند، وقت نماز صبح به پایان می‌رسد.

۵- پیامبری که در کودکی به چاه انداخته شد: یوسف

۶- ظهر جمعه در همه‌ی شهرها به صورت جماعت

خوانده می‌شود: نماز جمعه

کامل کنید.

امام خمینی (رحمة الله عليه):

«ما باید فلسطین را آزاد کنیم.»

با خانواده

تحقیق کنید کدام ورزش روزه را باطل می کند؟

شنا کردن در صورتی که

همه سر زیر آب برود

روزه را باطل می کند.

۱- نام دختر پیامبر اسلام است: فاطمه (ص)

۲- گلی که نشانه‌ی شهیدان است: لاله

۳- یک وعده‌ی غذایی که در ماه رمضان

قبل از اذان صبح می‌خوریم: سحری

۴- وقتی خورشید طلوع می‌کند، وقت نماز صبح به پایان می‌رسد.

۵- پیامبری که در کودکی به چاه انداخته شد: یوسف

۶- ظهر جمعه در همه‌ی شهرها به صورت جماعت

خوانده می‌شود: نماز جمعه

کامل کنید.